

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКОВОЇ ДУМКИ В МЕНЕДЖМЕНТІ, ГАЛУЗЯХ СПОРТУ, ОБСЛУГОВУВАННЯ ТА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

*Тези доповідей
III Міжнародної студентської наукової конференції
(26-27 вересня 2024 року, м. Львів)*

*За загальною редакцією
Наталії ПАВЛЕНЧИК*

Львів -2024

УДК 338.45

ПРОМИСЛОВИЙ ТУРИЗМ ЯК РЕКЛАМНИЙ ІНСТРУМЕНТ ДЛЯ ПІДПРИЄМСТВ ПРОМИСЛОВОЇ ГАЛУЗІ

Андрій ЗАПСОЦЬКИЙ

аспірант

Львівський університет бізнесу та права

Науковий керівник – **Орислава ГРАФСЬКА**

д-р. екон. наук, доцент, професор

Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського (Україна)

На сьогодні день промисловий туризм набирає дедалі більшої популярності, оскільки під час воєнного стану в Україні велика кількість підприємств зруйновані, інші перебувають на окупованих територіях та, відповідно, існує ще частка підприємств, які змінили своє місцезнаходження, або релокувалися за межі нашої країни. Все вищезазначене і є одним із чинників, який викликає зацікавленість у потенційних туристів. Промисловий туризм – це організація турів на чинні (або ті, що колись діяли) промислові підприємства й місця народних промислів для задоволення пізнавальних, наукових, професійних, ділових, культурологічних та інших потреб [1].

Варто зазначити, що з кожним роком контингент туристів змінює свої пріоритети та погляди. Станом на сьогодні сучасні туристи дедалі більше уваги приділяють не пасивному відпочинку, а пригодницькому, культурно-освітньому, науково-пізнавальному. Тож промисловий туризм дає змогу вивчити суть і особливості функціонування підприємств, заводів, станцій і пізнати світ з того ракурсу, який раніше був недоступним. Складникам промислового туризму є промислова екскурсія, вона ж є його невід'ємною пізнавальною частиною.

Промислова екскурсія – це інтелектуальна діяльність у вільний або навчальний час у формі колективного, рідше індивідуального, відвідування об'єктів промислового туризму, що вимагає певної витрати фізичних і духовних сил. Завдяки своїй наочності, дохідливості, емоційності така

екскурсія є надзвичайно ефективною формою передачі знань екскурсантам, сприяє міцному засвоєнню наведених фактів, позитивно впливає на формування світогляду туриста [2]. Класифікувати промислові екскурсії можна таким чином (див. рис. 1):

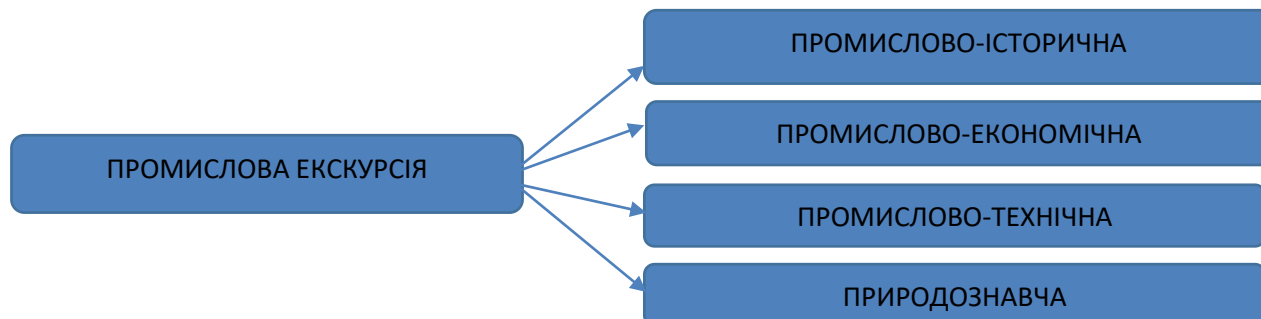

Рис. 1. Класифікація промислових екскурсій

Як уже зазначали, місцем проведення промислових екскурсій є заводи, фабрики, будівельні майданчики промислових, житлових культурно-побутових об'єктів, сільськогосподарські підприємства, залізничні вокзали, річкові й морські порти, аеропорти, науково-дослідні інститути, вищі навчальні заклади, планетарії, театри, цирки, філармонії та інші об'єкти виробничого, навчального, наукового та соціально-культурного призначення. Маршрути промислових екскурсій можуть охоплювати як усе підприємство загалом, так і окремі його виробничі ділянки. З викладеного вище розуміємо, що, провівши екскурсію на вищезазначені об'єкти, ми тим самим робимо рекламу певному суб'єкту господарювання. Отож з упевненістю можемо сказати, що саме промисловий туризм і є інструментом реклами товарів і послуг суб'єкта господарювання. У період війни не кожне підприємство готове витратити кошти на рекламу, а за допомогою промислового туризму воно успішно може просувати свої товари та послуги серед населення.

Варто зазначити, що, незважаючи на те, що промисловий туризм – порівняно новий напрям, активізувалися лише останнім часом наукові дослідження щодо його розвитку в Україні. Так, можливості розвитку туризму на промислових територіях і соціально-економічні аспекти управління промисловим туризмом у регіональному аспекті досліджували О. Є. Афанасьєв [3] і В. Ф. Данильчук [4]; потребу охорони й заповідання

антропогенних ландшафтів, оцінку їх як пам'яток промислової культури подано в працях Г. І. Денисика, В. Л. Казакової, Ю. Г. Тютюнника [5]; перспективні можливості розвитку промислового туризму в Україні визначив В. С. Пацюк [6]; особливості розвитку промислового туризму у східному регіоні України розглянуто в працях О. Ю. Чередниченко [7]. Станом на сьогодні, незважаючи на війну в Україні та порівняно невелику кількість досліджень науковців, концепція розвитку промислового туризму в Україні ще є не до кінця сформована й обґрунтована.

Варто також виокремити основні проблеми розвитку промислового туризму в Україні. Зокрема, це:

1. недосконалість законодавчо-нормативної бази у цій сфері;
2. потреба впровадження й дотримання правил техніки безпеки під час проведення екскурсій;
3. відсутність достатньої кількості гідів і спеціалістів для проведення екскурсій на промислових об'єктах.

Отже, проаналізувавши вищезазначене, бачимо, що промисловий туризм – це ефективна безкоштовна реклама вітчизняних підприємств і дієвий метод отримання додаткового прибутку через збільшення попиту з боку туристів відвідати Україну. Дослідження об'єктів промислового туризму на сьогодні є актуальним, також існує висока ймовірність, що цікавість до промислового туризму спостерігатиметься і в майбутньому – у післявоєнний період.

Список використаних джерел:

1. Промисловий туризм. Вікіпедія: вільна енциклопедія. URL: [https://uk.wikipedia.org/wiki/Промисловий туризм](https://uk.wikipedia.org/wiki/Промисловий_туризм).
2. Сутність промислового туризму регіону. URL: <https://tourlib.net>
3. Данильчук В. Ф. Соціально-економічні аспекти управління промисловим туризмом в Донецькій області Соціально-економічні аспекти управління промисловим туризмом в Донецькій області. *Вісник ДІТБ*. 2010. № 14. С. 52–63.

4. Казаков В. Л., Казакова Т. А., Завальнюк О. Й. Техногенний туризм у системі природокористування. *Екологія і раціональне природокористування* : зб. наук. пр. Сумського держ. пед. ун-ту. Суми: Вид-во Сумського держ. пед. ун-ту, 2006. С. 244 .

4. Кулеш В. Г. Перспективи розвитку промислового туризму в світі та Україні. *Вісник ДІТБ*. 2010. № 14. С. 90–95.

5. Манюк В. В. Проблема збереження геологічних пам'яток природи Дніпропетровщини та їх використання для краєзнавства та потреб туризму. *Туристично-краєзнавчі дослідження*. Вип. 2. Київ, 1999. С. 656.

6. Пацюк В. С. Індустріальний туризм і перспективи його розвитку в Україні. URL: <http://www.nbu.gov.ua>

7. Чередниченко О. Ю. Можливості та перспективи розвитку індустріального (промислового) туризму у східному регіоні України. URL: <http://www.nbu.gov.ua>